

Galilea

TAJEMNICE PISMA ŚWIĘTEGO

Cena 13 zł w tym 8% VAT | PAŹDZIERNIK – GRUDZIEŃ 2026 | ISSN 2544-4417

TEMAT NUMERU

MIRIAM Z NAZARETU

DZIEWICA
NA ZAWSZE

TA, KTÓRA
UWIERZYŁA

CZY BÓG MOŻE
MIEĆ MATKĘ?

Oto syn Twój

Kilka lat temu poruszyło mnie kazanie o. Jacka Salija OP poświęcone scenie pod krzyżem (J 19,25-27). Przywołał on słowa Jezusa: *Niewiasto, oto syn Twój* oraz *Oto Matka twoja*, a następnie zauważył coś, co łatwo przeoczyć. Jezus nie tylko nakazuje Janowi, by zaopiekował się Jego Matką. Najpierw przecież zwraca się do Maryi: *Oto syn Twój*. Dopiero potem mówi do ucznia: *Oto Matka twoja*.

Ojciec Salij przytacza tu myśl Orygenes z początku III wieku. Jan nie staje się synem Maryi w miejsce Jezusa. Jest nim o tyle, o ile pozostaje jedno z Chrystusem. Można więc słowa Jezusa odczytać jako zaproszenie skierowane do Maryi: „Zobacz w nim swojego Syna, którego zrodziłaś”.

A jak mamy interpretować słowa wypowiedziane do ucznia: *Oto Matka twoja*? Co właściwie znaczy być dzieckiem Maryi? Ojciec Salij odpowiada: stajemy się Jej dziećmi, gdy żyje w nas Chrystus. Im bardziej stajemy się podobni do Chrystusa, tym pełniej realizują się słowa Jezusa wypowiedziane pod krzyżem: *Oto syn Twój*.

W ten sposób scena z Kalwarii nabiera niezwykłego znaczenia. Jezus, powierzając ucznia swojej Matce, nie zatrzymuje go przy Niej. To Maryja ma mu pomagać coraz bardziej upodabniać się do Chrystusa. Jej macierzyństwo jest drogą, która prowadzi do Syna. Najprościej wyraża to dobrze znane zawołanie św. Ludwika Grignion de Montfort: *przez Maryję do Jezusa*, tak mocno spopularyzowane w naszych czasach przez św. Jana Pawła II.

Bieżący numer naszego kwartalnika ukazuje się w dziesiątą rocznicę powstania Szkoły Biblijnej Archidiecezji Gdańskiej, w środowisku której zrodziła się „Galilea”. Dziesięć lat temu rozpoczęliśmy nową przygodę ze słowem Bożym. Przez ten czas nauczyliśmy się, jak czytać Biblię, jak poznawać jej kontekst, rozumieć jej język i odkrywać jej teologiczne bogactwo. Jednak samo zdobywanie wiedzy o Biblii nie jest głównym celem istnienia szkoły biblijnej. Chodzi o coś więcej: żebyśmy, słuchając Słowa, coraz lepiej poznawali tego, który w nim przychodzi. A poznając Go, pozwalali Mu przemieniać nasze życie.

Maryja jest tutaj dla nas wzorem: pierwszą i najdoskonalszą uczennicą Pana. To Ona pokazuje, czym naprawdę jest szkoła Słowa; to szkoła, w której nie chodzi tylko o naukę, ale o spotkanie z Bogiem, który mówi i działa.

Dlatego ten numer „Galilei” dedykujemy właśnie Jej. Chcemy spojrzeć na Maryję, począwszy od Nazaretu, przez Betlejem, Kanę i Kalwarię, aż po Wieczernik. Pragniemy zobaczyć w Niej Bożą Rodzicielkę, ale także Matkę Kościoła; przyjrzeć się Jej macierzyństwu i Jej obecności pośród uczniów. Przede wszystkim jednak chcemy pozwolić, by Maryja wskazała nam Jezusa i wyprosiła łaskę pójścia za Nim, dokądkolwiek nas poprowadzi.

Serdecznie dziękuję naszym autorom za merytoryczne, a jednocześnie przepelnione wiarą teksty. Chciałbym powitać tych, którzy po raz pierwszy pojawili się na naszych łamach: panią Agnieszkę Bielas-Studniarż i panią Weronikę Hutną oraz ks. Roberta Woźniaka, ks. Roberta Skrzypczaka i – po długiej przerwie – ks. Rafała Golińskiego.

Życzę owocnej lektury i wytrwałości w stawianiu się coraz bardziej podobnym do Chrystusa, do którego Maryja – pierwsza Uczennica Słowa – nieustannie wyznacza nam drogę.

bp Piotr Przyborek

PISMO ŚWIĘTE

- 5 **Bóg, który wybiera małość**
rozmowa z ks. Robertem Woźniakiem
- 11 **Matki Starego Testamentu**
ks. Mateusz Tarczyński
- 14 **Oto Panna pocznie i porodzi Syna**
ks. Rafał Goliński
- 17 **Dziewica na zawsze**
ks. Mariusz Rosik
- 22 **Zwiastowanie – wiara rodząca się ze słuchania**
ks. Bartłomiej Sobierajski
- 25 **Ta, która uwierzyła**
ks. Arkadiusz Kosznik
- 29 **Sławiona od pokoleń i na pokolenia**
ks. Jakub Wojewódka
- 34 **O dojrzewaniu i rozterkach Matki Bożej**
Katarzyna Dziewiałtowiec
- 38 **Dwa spotkania z Matką Bożą**
o. Grzegorz Kuraś OP
- 42 **Józef - małżonek Maryi**
ks. Adam Kubiś

OJCOWIE KOŚCIOŁA

- 46 **Wniebowzięcie Maryi**
ks. Krystian Wilczyński

MARIOLOGIA

- 52 **Cała piękna jesteś**
ks. Andrzej Dańczak
- 55 **Czy Bóg może mieć Matkę?**
ks. Łukasz Koszałka
- 58 **Matka Kościoła**
Agnieszka Bielas-Studniarz

DUCHOWOŚĆ

- 61 **Ave Maria**
ks. Jan Uchwat
- 64 **Maryja wzorem życia duchowego**
ks. Piotr Libiszewski
- 68 **Różaniec księdza Dolindo**
ks. Robert Skrzypczak

LITURGIA

- 72 **Tajemnica zrodzenia Syna Bożego przez Maryję**
ks. Krzysztof Grzemiński

PSYCHOLOGIA

- 76 **Maryja – ideał osobowości harmonijnej**
ks. Mirosław Piskozub

ARCHEOLOGIA

- 80 **Nazaret**
o. Paweł Trzopek OP

LITERATURA

- 83 **Przez bramę wiary spotkanie z Maryją**
Edward Jakiel

SZTUKA

- 86 **Pietà Michała Anioła**
Krystyna Włodkowska
- 89 **Bazylika Matki Bożej Większej w Rzymie**
ks. Mariusz Kohnke

BIBLIA DLA DZIECI

- 93 **Prawdziwa wielkość w małym Nazarecie**
ks. Krzysztof Konkol

KUCHNIA

- 94 **Podplomyki**
Weronika i Oskar Hutni

Redaktor naczelny:

bp Piotr Przyborek

Korekta:

Katarzyna Westa

Wydawca:

Fundacja Barnaby

 fundacijabarnaby

przy współpracy ze Szkołą
Biblijną Archidiecezji Gdańskiej

www.szkolabiblijna.gda.pl

Kontakt z redakcją:

sklep@galilea-sklep.pl

tel. 507 923 209

Nakład: 5000 szt.

Numer zamknięto:

10 września 2026 r.

Źródło zdjęć: Adobestock,
Wikipedia, SI

Prenumeratę
i archiwalne numery
można zamówić na
www.galilea-sklep.pl

Bóg, który wybiera małość

Ksiądz profesor Robert Woźniak – wykładowca Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Specjalista teologii dogmatycznej. Jest autorem i redaktorem licznych publikacji teologicznych, m.in. *Sekret „Credo”*, *Szkola patrzenia* oraz *Dogmat i metoda*. Jego najnowsza książka to *Obecność. W świecie, w liturgii, we wspólnotie, we mnie*. Laureat Nagrody im. ks. Józefa Tischnera.

Bp Piotr Przyborek: Niedawno wróciłem z Nazaretu. Dziś to duże, tętniące życiem miasto, ale dwa tysiące lat temu była to niewielka, niemal zapomniana wioska. A jednak właśnie tam nastąpiło największe wydarzenie w historii ludzkości – zwiastowanie. Dlaczego Bóg wybiera miejsce, które można by uznać za „koniec świata”?

Ks. prof. Robert Woźniak: Sam chciałbym to wiedzieć (*śmiech*). Ale jedno jest pewne: nie możemy próbować dopasowywać Bożego działania do naszej logiki. Jest dokładnie odwrotnie – to my musimy dostosować nasze myślenie do tego, co Bóg czyni w historii. Bóg nie ma przysłowiowego parcia na szkło. On lubi się ukrywać. Najważniejsze rzeczy dokonują się

w ciszy i w ukryciu. Zmartwychwstania nikt nie widział. Jak mówił ks. Józef Tischner, Bóg jest „mocarzem małości”. To właśnie w niej objawia się Jego siła. Jeśli sądzimy, że to, co najważniejsze, musi być spektakularne i widoczne, to myślimy nie po Bożemu. Pompa, chwalenie się, stawanie w centrum świata – to raczej logika złego. Bóg niczego nikomu nie musi udowadniać. Stając się najmniejszą cząstką stworzenia, w jednym z najbardziej zapomnianych miejsc inicjuje wydarzenie, które zmienia losy świata. I właśnie w tym wydarzeniu uczestniczy Miriam z Nazaretu.

Ewangelia św. Łukasza przekazuje, że anioł zwraca się do Maryi słowami, które znamy z modlitwy: Zdrowaś Maryjo, łaski pełna. W języku greckim

brzmiały one: *Chaire, kecharitomene*. Jak mamy rozumieć to wyrażenie?

Chaire znaczy „raduj się”, „ciesz się”. To nie jest zwykłe powitanie. To zaproszenie do radości. A powód tej radości jest zawarty w drugim słowie: *kecharitomene* – „wypełniona łaską”. Bóg Ją zobaczył, wybrał, przygotował i wyposażył we wszystko, co potrzebne, aby stała się miejscem, do którego przyjdzie Zbawiciel świata. To jest istota tej radości.

Oczywiście Maryja się lęka, ponieważ spotkanie z Bożą obecnością zawsze budzi lęk. Dlatego anioł mówi: „Nie bój się”. Bóg przychodzi, by Ją obdarować, uszlachetnić, uzdolnić.

To jest w gruncie rzeczy esencja Ewangelii – Dobrej Nowiny. Maryja jako pierwsza doświadcza skutków zbawienia, które przyniesie Jej Syn. Dogmat o Niepokalanym